

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru
modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72-74, art. 195), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Se completează, corespunzător, cu articolele 134¹⁴ și 135², cu următorul cuprins:

„Articolul 134¹⁴. Materialul rasist și xenofob

Prin material rasist și xenofob se înțelege orice material scris, imagine sau altă reprezentare de idei ori teorii care susține, încurajează sau incită la ură, discriminare ori violență împotriva uneia sau mai multor persoane, bazată pe rasă, culoare, ascendență sau origine națională, etnică sau religioasă.”;

„Articolul 135². Propaganda genocidului ori a infracțiunilor împotriva umanității

Propaganda, răspîndirea sau orice ale acțiuni orientate spre negarea, minimalizarea grosolană, încuviințarea ori justificarea infracțiunilor de genocid sau ale infracțiunilor împotriva umanității, săvîrșite inclusiv prin intermediul unui sistem informatic

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani aplicată persoanei fizice, persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 5000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani sau cu lichidarea ei.”

2. La articolul 155:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1), săvîrșite inclusiv prin intermediul unui sistem informatic asupra uneia sau mai multor persoane pe motivul apartenenței la un grup care se identifică prin rasă, culoare, ascendență sau origine națională, etnică sau religioasă,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 300 la 500 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 5 ani.”

3. La articolul 346:

în dispoziție, după cuvintele „spre înjosirea onoarei și demnității naționale” se completează cu textul „, răspîndirea sau alte forme de punere la dispoziția publicului, inclusiv prin intermediul unui sistem informatic, a materialelor rasiste și xenofobe”;

în sancțiune, cifra „250” se substituie cu cifra „500”.

Art. II. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 3-6, art. 15), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu articolul 69¹ cu următorul cuprins:

„Art. 69¹. Insulta avînd la bază o motivație rasistă sau xenofobă

Insultarea, în public, inclusiv prin intermediul unui sistem informatic, a unei sau a mai multe persoane pe motivul apartenenței la un grup care se identifică prin rasă, culoare, ascendență sau origine națională, etnică sau religioasă

se sancționează cu amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(Codul penal și Codul contravențional)

1. Numele inițiatorului și a autorului, precum și a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul penal și Codul contravențional) a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.

2. Argumentarea necesității de reglementare

Proiectul menționat *supra* a fost elaborat în scopul implementării prevederilor Protocolului Adițional la Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, referitor la incriminarea actelor de natură rasistă și xenofobă săvârșite prin intermediul sistemelor informatice, adoptat la Strasbourg la 28 ianuarie 2003, corespunzător prevederilor art. 11 alin. (2) al Legii nr. 595 din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

Procesul de implementare a tehnologiilor informaționale în toate domeniile vieții economice, sociale și de altă natură a Republicii Moldova a determinat evoluția fenomenului infracțional și extinderea acestuia asupra spațiului cibernetic. Astfel, în ultimii ani s-a atestat că rețelele de calculatoare și informațiile electronice sunt folosite tot mai frecvent în scopuri criminale, iar materialele ce ar putea constitui probe ale acestor infracțiuni sunt stocate și transmise tot prin intermediul acestor rețele de către făptuitori.

Luând în considerație aspirațiile de integrare europeană și rigorile statului de drept în raport cu amenințările actuale la securitatea informațională, procesul continuu de dezvoltare și modernizare a tehnologiilor, consolidarea forțelor orientate la prevenirea și combaterea fenomenului infracțional în acest domeniu a devenit o prioritate a procesului de guvernare.

La 02 februarie 2009 Republica Moldova a ratificat Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, adoptată la Budapesta la 23 noiembrie 2001. Totodată, la 28 ianuarie 2003 de către Consiliul Europei a fost adoptat Protocolul Adițional la Convenție. În contextul ratificării Convenției invocate *supra*, de către Ministerul Afacerilor Interne se consideră oportună și ratificarea Protocolului Adițional la Convenție, fapt pentru care a elaborat un proiect de lege în acest sens. Mai mult ca atât, scopul Protocolului este de a realiza o uniune mai strânsă între membrii săi, amintind că toate ființele umane sunt născute libere și egale în demnitate și în drepturi, subliniind necesitatea garantării unei aplicări exhaustive și eficiente a tuturor drepturilor omului, fără diferențiere sau discriminare, astfel cum sunt stipulate în instrumentele europene și în alte instrumente internaționale.

Amendamentele propuse la pct. 1, implicit completarea Codului penal cu art. 134¹⁴, urmăresc explicarea unor termeni utilizați nemijlocit în Protocolul Adițional la Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, referitor la incriminarea actelor de natură rasistă și xenofobă săvârșite prin intermediul sistemelor informatice, cum ar fi „material rasist și xenofob”, imperativi la calificarea infracțiunilor și individualizarea pedepselor.

În partea ce ține de completarea propusă în pct. 2 din proiect, remarcăm că, aceasta presupune incriminarea „propagandei genocidului ori a infracțiunilor împotriva umanității”. Astfel că, componența de infracțiune este formulată pornind de la prevederile art. 6 paragraful 1 al Protocolului Adițional la Convenția Consiliului

Europei privind criminalitatea informatică, referitor la incriminarea actelor de natură rasistă și xenofobă săvârșite prin intermediul sistemelor informatice. Latura obiectivă a infracțiunii se manifestă prin acțiunile orientate spre a incrimina propaganda, răspândirea sau orice alte acțiuni orientate spre negarea, minimalizarea grosolană, încuviințarea ori justificarea infracțiunilor de genocid sau ale infracțiunilor împotriva umanității, care pot fi comise inclusiv prin intermediul unui sistem informatic. Latura subiectivă se realizează prin intenție directă și prin existența unui scop bine determinat urmărit de făptuitor. Subiect al infracțiunii, propuse în proiectul de lege, poate fi orice persoană fizică responsabilă, care a atins vârsta de 16 ani. Concomitent, pedeapsa propusă în proiect este în raport cu fapta comisă și în corelare cu prevederile art. 64 și art. 70 din Codul penal.

Corespunzător, completările propuse la art. 155 din Codul Penal, urmăresc incriminarea amenințării cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății asupra uneia sau mai multor persoane bazată pe o motivație rasistă și xenofobă, săvârșită inclusiv, prin intermediul unui sistem informatic.

Astfel că, componența de infracțiune este formulată pornind de la prevederile art. 4 paragraful 1 al Protocolului invocat. Latura obiectivă a infracțiunii se manifestă prin acțiunile orientate spre a incrimina amenințarea cu săvârșirea omorului sau vătămării grave a integrității corporale sau sănătății, a unei sau mai multor persoane pe motivul apartenenței la un grup care se identifică prin rasă, culoare, ascendență sau origine națională, etnică sau religioasă, săvârșită inclusiv prin intermediul unui sistem informatic. Latura subiectivă se realizează prin intenție directă și prin existența unui scop bine determinat urmărit de făptuitor. Subiect al infracțiunii poate fi orice persoană fizică responsabilă, care a atins vârsta de 16 ani.

Subsidiar, reieșind din amendamentele/completările enunțate supra, accentuăm imperativitatea amendării art. 346 din Codul penal (pct. 4 din proiect). Respectiv, dispoziția urmează a fi completată cu textul „răspândirea sau alte forme de punere la dispoziția publicului, inclusiv prin intermediul unui sistem informatic, a materialelor rasiste și xenofobe.”. În context, propunem majorarea pedepsei pecuniare prin substituirea cifrei „250”, cu cifra „500”, și în continuare după text.

Concomitent, fapta contravențională propusă spre completarea Codului contravențional cu art. 69¹ (Art. II din proiect), transpune prevederile art. 5 paragraful 1 al Protocolului. Drept urmare, insultarea în public, inclusiv prin intermediul unui sistem informatic, a unei sau mai multor persoane pe motivul apartenenței la un grup care se identifică prin rasă, culoare, ascendență sau origine națională, etnică sau religioasă, va constitui contravenție și va fi sancționată corespunzător. De remarcat că, diferența dintre contravenția cuprinsă în art. 69 redacția în vigoare, și art. 69¹ din proiect, poate fi caracterizată astfel: în primul rând, în redacția în vigoare este sancționată injuria adusă în public sau în mass-media și nicidecum prin intermediul unui sistem informatic. În al doilea rând, această insultare are la bază apartenența persoanei/persoanelor insultate la un anumit grup, la o anumită rasă, culoare, ascendență, religie, naționalitate etc., fapt pentru care astfel de acțiuni comise la ora actuală rămân a fi nesancționate.

3. Scopul și obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ

În vederea consolidării rolului Republicii Moldova în procesul de realizare a unei politici penale interne în vederea prevenirii și combaterii criminalității informatice, pe segmentul incriminării actelor de natură rasistă și xenofobă prin intermediul sistemelor

informatice, a fost înaintate amendamentele ce se impun a fi operate în Codul penal și Codul contravențional.

Pe cale de consecință, tendințele acestui proiect se rezumă la completarea Codului penal cu noi articole, cum ar fi: „Articolul 134¹⁴. Material rasist și xenofob”; „Articolul 135². Propaganda genocidului ori a infracțiunilor împotriva umanității”; și totodată modificarea și completarea redacției actuale a art. art.155 și 346 din Codul penal.

Similar, se propune completarea Codului contravențional cu un nou articol:
„Art. 69¹. Insulta având la bază o motivație rasistă sau xenofobă”.

4. Prezentarea succintă a concluziilor identificate în raportul de fundamentare a necesității de reglementare

În lumina celor expuse, în scopul asigurării securității informaționale, precum și a prevenirii și combaterii criminalității informaționale, implicit, incriminarea actelor de natură rasistă și xenofobă săvârșite prin intermediul sistemelor informatice, se consideră oportună adoptarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul penal și Codul contravențional).

5. Descrierea constatărilor expertizei anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

6. Rezultatele expertizei juridice

Proiectul de lege a fost supus expertizei juridice și a fost definitivat în baza a avizului prezentat de către Ministerul Justiției.

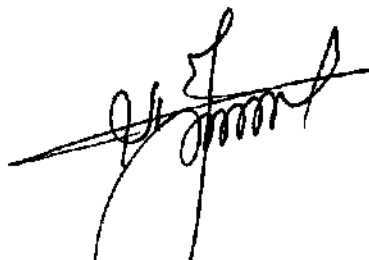
7. Respectarea transparenței în procesul decizional

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul penal și Codul contravențional) este plasat pe pagina oficială a Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md, la directoriul Transparența, secțiunea Consultări publice și pe portalul www.particip.gov.md.

9. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea amendamentelor propuse nu implică cheltuieli financiare și alocarea mijloacelor financiare suplimentare.

Ministru

Alexandru JIZDAN